

Kateřina ČADKOVÁ (Ptáčková), *Caterina da Siena e le sue guide spirituali. Storia di una santità* (= Biblioteca dell'Istituto Storico Ceco di Roma), Roma – Praha, Nakladatelství Historický ústav 2014, ISBN: 978-80-7286-231-3

Questo libro racconta la storia di Caterina da Siena (1347-1380), una di quelle donne che sono riuscite a superare il “silenzio del medioevo“ e guadagnarsi, grazie alla sufficiente quantità di informazioni delle fonti, un posto nella ricerca storica e nella coscienza generale. Ma la storia di Caterina non ha soltanto una protagonista, anche se lei è quella principale. La sua vita è stata accompagnata fin dall'inizio da guide spirituali e simpatizzanti, che hanno contribuito significativamente alla sua formazione personale e alle sue attività pubbliche. Queste persone sono state anche quelle che hanno patrocinato e difeso la reputazione della pia donna di Siena dalle voci di critica e di dissenso. E sono state proprio loro a non permettere che la storia di Caterina finisse con la sua morte. Le sue guide spirituali si sono infatti assunte il compito di ottenere la sua canonizzazione. Nei testi agiografici e nelle prediche Caterina ha così vissuto la sua “seconda vita“. L'esempio della sua vita sarebbe diventato un modello di santità. Nei testi su Caterina, tuttavia, si sono necessariamente proiettate le invenzioni personali e le motivazioni private degli autori, come pure l'attuale situazione sociale e la domanda che ne derivava. I quasi quattro decenni successivi alla morte di Caterina che i suoi simpatizzanti hanno dedicato al lavoro su queste informazioni e il modo in cui le hanno (o non le hanno) utilizzate fanno parte anch'essi della storia di Caterina e permettono di seguirla a un livello più alto di complessità e di sfaccettatura storica.

Tato kniha vypráví příběh Kateřiny ze Sieny (1347-1380), jedné z těch žen, kterým se podařilo překonat „mlčení středověku“ a kterým díky dostatečnému množství pramenných informací patří místo v historickém bádání i obecném povědomí. Kateřinin příběh však nemá pouze jednu – byť hlavní – hrdinku. Její život byl doprovázen od samého počátku několika duchovními vůdci a sympatizanty, kteří se významně podíleli na její osobní formaci a veřejných aktivitách. Byli to rovněž oni, kdo zaštiťovali a hájili pověst sienské zbožné ženy před hlasy kritiků a oponentů. A byli to právě oni, kdo nedovolili, aby Kateřinin příběh končil její smrtí. Její duchovní průvodci se totiž ujali úkolu prosadit Kateřininu kanonizaci. V hagiografických textech a kázáních tak žila Kateřina Sienská svůj „druhý život“. Její životní příklad se měl stát vzorem svatosti. Do textů o Kateřině se však nutně promítaly osobní invence a soukromé motivace autorů stejně jako i aktuální společenská situace a poptávka. Tato práce s informacemi a jejich užitím (či zastřením), které se věnovali Kateřininy sympatizanti bezmála další čtyři desetiletí po její smrti, rovněž patří do Kateřinina příběhu a umožňuje jej sledovat ve vyšší komplexnosti a historické mnohobarevnosti.